

**Slovenija-Brdo kod Kranja, 15. april 2011,
Regionalna ministarska konferencija
Panel treći ,deo prvi – «Regionalna i međunarodna saradnja»**

**Образложење иницијативе за Regionalni налог за hapшење,
поднете од стране Министра правде Републике Србије**

Dame i gospodo ministri,

tokom pripreme ove konferencije dostavljen vam je dokument koji sadrži inicijativu Ministarstva pravde Republike Srbije za zajednički rad na tekstu konvencije o regionalnom nalogu za hapšenje.

Podsećam vas da ova inicijativa predstavlja realizaciju zaključaka sadržanih u Memorandumu usvojenom na Regionalnoj ministraskoj konferenciji ministara pravde i policije, održanoj u Beogradu 3. i 4. oktobra 2010. godine, posebno onih koji se odnose na potrebu podsticanja regionalne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala i jačanju direktne saradnje policijskih i pravosudnih organa.

Pomenuta inicijativa ostvaruje jaku vezu i sa temom ove konferencije koja se odnosi na zaplenu, zamrzavanje dokaza ili imovine stečene organizovanim kriminalom, jer bi njihova zajednička primena u regionu dovela do neophodne sinergije u zajedničkim akcijama protiv organizovanog kriminala, istovremeno delujući i preventivno-odvraćanjem potencijalnih učinilaca kroz suočavanje sa mogućim posledicama.

Budućim regionalnim nalogom za hapšenje ostavarila bi se dva važna cilja.

Prvi se odnosi na usvajanje i primenu ovog instrumenta po ugledu na Evropski nalog za hapšenje, sa svim prednostima i koristima koje je doneo, a koje se ogledaju u sledećem:

- Regionalni nalog za hapšenje bi bila sudska odluka izdata od strane države regiona sa namerom hapšenja i predaje lica koje se traži radi krivičnog gonjenja ili izvršenja zatvorske kazne, od strane druge države regiona,
- granice teritorije na kojoj bi bilo uskraćeno sklonište učiniocima krivičnih dela proširilo bi se i na sve zemlje regiona,
- uspostavio bi se princip uzajamnog priznanja i izvršenja krivičnih sudskih odluka u zemljama regiona, kao središnji princip i time bi se ojačala neposredna saradnja između sudskih organa u regionu,
- Regionalni nalog za hapšenje bi zamenio instrumente sadržane u konvencijama sa dodatnim protokolima, jer se u praksi pokazalo da ona dovode do kašnjenja,

složenosti i nesigurnosti - neefikasnoj privođenju pravdi, posebno zbog mogućnosti prekomernog političkog uplitanja (predominantne uloge autoriteta izvršne vlasti), što pogoduje kriminalu i kriminalcima koje te okolnosti spretno koriste radi izbegavanja pravde,

- Regionalni nalog za hapšenje bi relativizovao uslov dvostruke kažnjivosti (nabrajanjem krivičnih dela na koja se ne primenjuje), odnosio bi se na krivična dela za koja se može izreći kazna zatvora od 3 godine i više ili na presude u kojima je izrečena kazna od najmanje 4 meseca zatvora, smanjio bi mogućnost pozivanja na politička krivična dela, mogao bi da se odnosi na domaće državljane (pod uslovom prihvatanja od strane države buduće članice konvencije), odredio bi striktne rokove u svakoj fazi izručenja i predvideo jasne procedure, čime bi se znatno povećala efikasnost (cilj-do 45 dana), ali sve to uz naglašavanje potrebe najvišeg stepena poštovanja ljudskih prava (princip ``ne bis in idem`` i pravna pomoć advokata, napr.), kao balansa pojačanim ovlašćenjima datim policiji i pravosudnim vlastima.

Drugi cilj, koji se praktično nadovezuje na prvi, ogleda se u uspostavljanju većeg poverenja među državama regiona, a zatim i između država članica EU i država regiona.

Na ovaj način bi unapređenje pravosudne saradnje i stvaranje jedinstvenog pravosudnog prostora u regionu postao bitan faktor za brži proces evropskih integracija.

Trenutna sporna pitanja i problemi u odnosima među pojedinim državama regiona, kao i normativne i administrativne smetnje ili ograničenja, ne bi trebalo da budu smetnja za prihvatanje ove inicijative. Uverena sam da sve vrste prepreka i postojeće tenzije u regionu mogu biti otklonjene i da će se ubrzo ostvariti zadovoljavajući nivo međusobnog poverenja u pravosudne sisteme u regionu.

Republika Srbija će učiniti sve da svojom aktivnom ulogom, posebno u borbi protiv organizovanog kriminala, kao i velikom voljom za stabilnošću i ostvarivanju prava i sloboda na najvišem nivou tome doprinese.

Za sve države regiona koje nisu članice EU, usvajanje i primena Regionalnog naloga za hapšenje pokazalo bi snažno izraženu odlučnost za evropske integracije u oblasti krivičnog prava i krivične procedure, kao jednom segmentu, ali veoma bitnom za sve države kojima su evropske integracije strateški politički cilj.

Radna grupa koju čine eksperti Ministarstva pravde i Ministarstva unutrašnjih poslova iz Republike Srbije ubrzo će završiti rad na prednacrtu konvencije o regionalnom nalogu za hapšenje i bićemo spremni da vam ga ponudimo na razmatranje, sa ciljem da se rad nastavi u zajedničkoj radnoj grupi eksperata na regionalnom nivou. Povodom toga, poštovane dame i gospodo ministri, očekujemo i nadamo se vašoj političkoj poršci za podnetu inicijativu.

Ministar pravde
Snežana Malović